

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/247/2018
Identifikačné číslo spisu: 1111235903
Dátum vydania rozhodnutia: 21.07.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1111235903.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. L., trvale bytom v U., W. XX, zastúpeného splnomocnenkyňou ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO, spol. s r.o., so sídlom v Mani, Pri parku 8, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Peter Timko, proti žalovanej CREDITORS s.r.o. so sídlom v Bratislave, Mozartova 27, o neplatnosť dražby nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/207/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 13. marca 2018 sp. zn. 12Co/56/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 13. marca 2018 sp. zn. 12Co/56/2017 a rozsudok Okresného súdu Nitra z 9. novembra 2016 č. k. 16C/207/2011 - 294 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 9. novembra 2016 č. k. 16C/207/2011 - 294 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca na žalovanej domáhal určenia neplatnosti dražby nehnuteľnosti uskutočnenej 4. októbra 2011 o 10 hod. pod zn. XXXXXXXXX u notára JUDr. Ondreja Ďuriača (s predmetom dražby tvoreným bytom č. 2, nachádzajúcim sa na 2. poschodí vo vchode o. č. 40 bytového domu súp. č. 434, postaveného na parcele č. XXXX, zapísaným na LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie U. i s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 99/3972, ďalej tiež len „sporný byt“) a žalovanej priznal plnú náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil právne ust. § 7 ods. 1, § 10 ods. 1 a § 21 ods. 2 až 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, i jeho v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „zákon o dobrovoľných dražbách“) a § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z., dnes už i v znení zákonov č. 87/2017 Z. z. a č. 350/2018 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“). Vecne mal za to, že v tomto prípade bol daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení (ako základný procesný predpoklad žalobcom zvolenej žaloby), ktorý v tomto prípade vyplýval priamo zo zákona o dobrovoľných dražbách, počítajúceho s takouto žalobou; žaloba však podľa súdu prvej inštancie nemohla obstáť pre dôvodnosť námietky nedostatku

pasívnej legitímácie (úplného okruhu žalovaných), keďže za žalovaných neboli označené všetky osoby uvedené v § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách a tvoriace nerozlučné procesné spoločenstvo (okrem dražobníka tiež navrhovateľ dražby, ktorým v tomto prípade bolo príslušné spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov a vydražiteľ - spoločnosť AKROPOLIS Invest, s.r.o.). Pre tento dôvod zamietnutia žaloby preto neboli skúmané ani jednotlivé žalobcom vytýkané dôvody neplatnosti dražby, uzavrel prvoinštančný súd, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C. s. p. a vecne plným úspechom žalovanej a povahou aktuálnej procesnej úpravy, ktorá rozhodnutie o výške náhrady zverila samostatnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 13. marca 2018 sp. zn. 12Co/56/2017 rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 aj 2 C. s. p.) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K námietke, že súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, odvolací súd uviedol, že takýto postup bol v prejednávanej veci možný a súladný s ustanoveniami C. s. p., keď sám žalobca v konaní predchádzajúcom pojednávaní, na ktorom bol i vyhlásený napadnutý rozsudok (ďalej tiež len „rozhodné pojednávanie“), robil rôzne úkony predlžujúce konanie a v prípade rozhodného pojednávania síce ospravedlnil svoju neprítomnosť práceneschopnosťou, avšak krátko pred rozhodným pojednávaním a bez doloženia ospravedlnenia potvrdením o práceneschopnosti a najmä potvrdením lekára o nemožnosti zúčastnenia sa pojednávania dotýčným bez dopadu na jeho zdravotný stav. V prípade námietky nedostatku pasívnej legitímácie (vznesenej žalovanou práve na rozhodnom pojednávaní) nad rámec stotožnenia sa so záverom súdu prvej inštancie o takomto nedostatku uviedol, že okruh účastníkov konania o neplatnosť dražby vyplýva priamo zo zákona o dobrovoľných dražbách, žalobca bol o ňom poučený aj v oznámení o opakovanej dobrovoľnej dražbe a neúplný okruh účastníkov mohol rozšíriť kedykoľvek v priebehu konania pred prvoinštančným súdom, preto podľa odvolacieho súdu neobstála námietka žalobcu, že ak by bol na rozhodnom pojednávaní prítomný, nedostatok by odstránil vtedy. Nedostatok takéhoto poučenia navyše žalobca (na rozdiel od vykonania rozhodného pojednávania v jeho neprítomnosti) ako odvolací dôvod neuviedol a nešlo tu o vadu týkajúcu sa procesných podmienok, na ktorú by šlo prihliadať i bez jej výslovného uplatnenia, argumentoval tiež odvolací súd, ktorý inak tu absentujúce poučenie o okruhu účastníkov označil za procesné poučenie; doplnil, že akceptovať nešlo postup žalobcu, ktorý sa nedostatok vytknutý mu súdom prvej inštancie pokúsil odstrániť označením skôr neoznačených žalovaných v odvolaní a napokon svoje rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil právne ust. § 255, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C. s. p. a vecne úspechom žalovanej, ktorej ale v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f/ aj § 421 ods. 1 písm. a/ aj c/ C. s. p. Za postup oboch nižších súdov znemožňujúci mu uplatnenie procesných práv v miere porušujúcej jeho právo na spravodlivý proces naďalej považuje neakceptovanie ospravedlnenia jeho neprítomnosti na rozhodnom pojednávaní a prejednanie veci bez jeho osobnej prítomnosti, zároveň ho však vidí aj v nedostatku poučenia o procesnej nevyhnutnosti úplného procesného spoločenstva na žalovanej strane (podľa § 160 ods. 1 C. s. p.). I právnou otázkou riešenou nižšími súdmi odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. za stavu existencie rozdielnych názorových tendencií v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, je podľa dovolateľa otázka posudzovania dôvodov na odročenie pojednávania majúcich súvislosť so zdravotným stavom strany sporu (v tomto prípade s odkazmi na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ - sp. zn. 3Cdo/204/2009, 3Obdo/11/2009, 5Cdo/122/2010 a 7Cdo/130/2012). Navrhol preto zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

4. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie (odvolacieho súdu a v

tomto konkrétnom prípade i súd prvej inštancie) vydané (§ 424 C. s. p.) a to za splnenia i podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p. v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších zmien a doplnení), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

6. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 C. s. p.

7. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/ 2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Procesným postupom súdu je faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Postupom súdu možno teda principiálne rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, resp. 8Cdo/56/2017).

11. V danom prípade sa v dovolaní namieta, že súd prvej inštancie rozhodol spor na pojednávaní 9. novembra 2016 v neprítomnosti žalobcu napriek tomu, že tento podaním datovaným 4. novembra 2016, na súde prvej inštancie podaným osobne 7. deň rovnakého mesiaca i roka ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z o zdravotných dôvodov s tým, že príkladá i doklad o práceneschopnosti z o dňa „04.11.2011“ (správne zjavne „2016“), ktorý inak ako príloha podania, o ktorom je reč, pripojený (na rozdiel od inej - jedinej - prílohy tvorenej fotokópiou dvoch lekárskeho predpisov a jedného výmenného listu na odborné vyšetrenie, všetkých zo 4. novembra 2016, v tejto súv. por. č. I. 286 a 287 spisu) nebol. Súčasťou podania ospravedlňujúceho neúčast' na pojednávaní bola tiež žiadosť o odročenie termínu pojednávania, pričom žalobca následne prvoinštančnému súdu ešte osobne v deň rozhodného pojednávania a v jeho priebehu (podľa obsahu príslušnej tzv. prezenčnej pečiatky o 10.48 hod. pri začatí pojednávania už o 10.30 hod.) podal ďalšie podanie, ktorým prakticky negoval svoje tvrdenie zo skoršieho podania o doložení potvrdenia o práceneschopnosti (za pomoci ďalšieho tvrdenia, že ošetrujúci lekár mu doklad o práceneschopnosti nevydal z dôvodu, že je dôchodca) a oznámil tiež svoje telefónne číslo, na ktorom ho v prípade potreby súd môže kontaktovať (č. I. 292). Druhým dovolaním

uplatneným prípadom takej nesprávnosti postupu nižších súdov, ktorá mala mať za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces, je potom I. nepoučenie žalobcu súdom prvej inštancie o procesnej nevyhnutnosti úplného procesného spoločenstva na žalovanej strane a II. nedostatok náležitej reakcie odvolacieho súdu na takúto nesprávnosť.

12. Podľa § 183 C. s. p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť (odsek 1). Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu (odsek 2 veta druhá); strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať (odsek 3) a ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla; pričom strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania (odsek 4).

13. Podľa § 160 C. s. p. súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom (odsek 1) a poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 (teda osobitne aj o práve zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci - pozn. najvyššieho súdu) súd nemá, ak je a/ stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo b/ strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (odsek 3).

14. Podľa § 79 C. s. p. na návrh žalobcu môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane žalobcu.

15. Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

16. Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Podľa § 378 C. s. p. na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (odsek 1); na odvolacie konanie sa však nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov (odsek 2).

18. Podľa § 380 C. s. p. odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (odsek 1); na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, ale prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (odsek 2).

19. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší (o. i.), len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

20. Zo súboru práve odcitovaných ustanovení potom podľa dovolacieho súdu treba vyvodiť opodstatnenosť oboch dovolacích námietok žalobcu, týkajúcich sa toho, v čom podľa neho tkvie dovolaním namietaná tzv. zmätočnosťná vada.

21. Stotožniť sa totiž treba s námietkou, podľa ktorej podmienky pre vykonanie súdom prvej inštancie rozhodného pojednávania v neprítomnosti žalobcu a i pre vydanie na ňom rozhodnutia majúceho konanie skončiť, neboli v tomto prípade splnené.

22. Platné procesné právo vyžaduje pre odročenie pojednávania na návrh strany kumulatívne (súčasné) splnenie dvoch podmienok, z ktorých prvou je existencia dôležitého dôvodu brániaceho strane alebo jej zástupcovi v dostavení sa na pojednávanie a druhou nemožnosť od osoby, na strane ktorej prekážka účasti na pojednávaní nastala, spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Ak prekážka účasti na pojednávaní, majúca pôvod v nepriaznivom zdravotnom stave, nastane u strany, možno od nej podľa zákonnej úpravy platnej a účinnej aj v čase vykonania rozhodného pojednávania vždy spravodlivo žiadať zastúpenie inou osobou, to sa však netýka prvého pojednávania (keďže z ustanovenia § 183 ods. 2 vety druhej C. s. p. celkom jednoznačne vyplýva, že aby mohlo dôjsť k jeho uplatneniu, musí tu ísť o „ďalšie“ - čiže iné než prvé - pojednávanie a to za situácie, že prinajmenšom raz už pojednávanie z rovnakého dôvodu odročené bolo a ide tu tak buď o stav dlhšie trvajúcich zdravotných obtiaží žiadateľa odročenia a/alebo iný stav robenia ním procesných obštrukcií, oboje však za existencie povinnosti súdu postarať sa i v zmysle článkov 17 a 5 Základných princípov C. s. p. o čo najrýchlejšie a najhospodárnejšie prejednanie a rozhodnutie veci s potrebou sankcionovania všetkých pokusov o zjavné zneužívanie práva či spôsobovanie nedôvodných prieťahov v konaní). Aj keď v prejednávanej veci by principiálne nešlo súdu prvej inštancie vytknúť (na tomto mieste inak odhliadajúc od rozdielov v niekdajšej a dnešnej úprave, týkajúcich sa preukazovania dôvodu pre odročenie a jeho dôležitosti) vyhodnotenie ním dôležitosti žalobcom uvádzaného dôvodu na odročenie pojednávania (ktoré je napokon vždy vecou procesnej autonómie súdu, ktorý pojednávanie nariadil a ktorému bol návrh na odročenie pojednávania adresovaný) a opätovne sa žiada zdôrazniť, že obe zákonom ustanovené podmienky odročenia musia byť (pre úspech návrhu) splnené súčasne; súd prvej inštancie za stavu okamžitej aplikability novej úpravy procesného práva, nadobudnutej účinnosti v priebehu sporu (v tejto súv. porovnaj tiež § 470 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) podľa všetkého prehliadol rozdiel predošlej a novej úpravy spočívajúci v tom, že kým skôr uvedenie účastníkom konania (dnes stranou) telefonického alebo iného kontaktu, umožňujúceho ho dostatočne promptne a operatívne vyzrozumieť o spôsobe nazerania súdu na ním uvedený dôvod odročenia pojednávania a takto aj na zodpovedajúci procesný návrh bolo podmienené možnosťou účastníka tak urobiť (tu por. § 119 ods. 2, vetu druhú písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), podľa novej úpravy (§ 183 ods. 4 C. s. p.) ide o jednu z procesných povinností strany s jej predchádzajúcou povinnosťou súdu stranu (v rozhodnom čase nezastúpenú advokátom ani inou osobou podľa § 160 ods. 3 C. s. p.) o takejto povinnosti poučiť (ak má prísť k vyvodu nálezitých procesných dôsledkov aj z prípadnej procesnej pasivity strany). Už tu treba uzavrieť, že z obsahu spisu nevyplýva, že by si súd prvej inštancie po nie nevýznamnej zmene právnej úpravy príslušnú poučovaciu povinnosť splnil a takto logicky nešlo ani pripísať výlučne na vrub žalobcu (neskoršieho odvolateľa i dovolateľa) opomenutie uviesť už v podaní žiadajúcom o odročenie svoj telefonický kontakt ani nezískanie ním vedomosti o tom, že pojednávanie navzdory návrhu na odročenie pojednávania uskutočnené bude.

23. S práve uvedeným opomenutím súviselo (práve pre vykonanie rozhodného pojednávania v neprítomnosti žalobcu a naopak v prítomnosti zástupcu žalovanej) i ďalšie opomenutie poučiť žalobcu ešte v čase, v ktorom na to bolo možné náležite procesne zareagovať, o neúplnosti okruhu žalovaných.

24. Pri evidentnej zhode oboch nižších súdov na tom, že ustanovenie § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách má charakter procesnoprávnej úpravy a teda že i poučenie o povinnosti žalobcu

zariadiť sa podľa takého ustanovenia spadá do režimu poučovacej povinnosti súdu v zmysle § 160 ods. 1 C. s. p. (s ktorým názorom nemal dôvod nestotožniť sa ani dovolací súd) totiž nebolo (nemohlo byť) medzi nižšími súdmi sporu o tom, žeby súd prvej inštancie príslušnú poučovaciu povinnosť nemal a ani o tom, že k splneniu takej povinnosti v prejednávanej veci neprišlo (hocako sa odvolací súd snažil argumentovať v prospech dostatočnosti poučenia v dražobnom konaní), ale dovolaciemu súdu ostávalo posúdiť výlučne správnosť postupu odvolacieho súdu predstavaného odmietnutím ním z nedostatku poučenia vyvodit' akýkoľvek procesný dôsledok s poukazom na to, že toto žalobca (na rozdiel od neakceptovania jeho návrhu na odročenie pojednávania a uskutočnenia pojednávania v jeho neprítomnosti) výslovne (odvolaním) nenamietal.

25. Práve opísaný postup dovolací súd však za dostatočne šetrný k procesným oprávneniam neskoršieho dovolateľa (a tým aj k zachovaniu jeho práva na spravodlivý proces) považovať nemohol a to z nasledovných dôvodov :

26. V odvolacom konaní rovnako ako v konaní dovolacom je síce daná viazanosť odvolacími, resp. dovolacími dôvodmi (tu okrem už vyššie citovaného § 380 ods. 1 C. s. p. porovnaj tiež § 440 C. s. p.), zákonný výpočet odvolacích dôvodov však celkom nezodpovedá obdobnému výpočtu dôvodov dovolacích (v tom smere, že medzi prípustnými odvolacími dôvodmi, sústredenými v jednom ustanovení § 365 ods. 1 C. s. p., sa nachádzajú niektoré prípady zmätočnosti, urobené tiež súčasťou § 420 zákona, o ktorom je reč, okrem nich ale aj nesprávne právne posúdenie veci, významovo zodpovedajúce dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 C. s. p. a napokon - do tretice - i rad iných odvolacích dôvodov, nemajúcich v úprave o dovolacom konaní žiaden zodpovedajúci náprotivok), najmä ale procesná úprava odvolacieho konania neobsahuje (na rozdiel od úpravy konania dovolacieho) výslovne formulovanú povinnosť odvolateľa na vymedzenie odvolacieho dôvodu - tak, že sa uvedie, v čom spočíva vytýkaná vada (v tejto súv. por. tiež § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C. s. p.).

27. Dôsledkom práve priblíženej rozdielnosti je nielen to, čo už dovolací súd v minulosti sformuloval ako viazanosť len dovolacím dôvodom a nie aj konkrétnym uplatňovaným dôvodom prípustnosti dovolania, ktorým sa v tejto súvislosti rozumejú jednotlivé skutkové podstaty zmätočnosti či nesprávneho právneho posúdenia veci podľa jednotlivých písmen § 420 a § 421 ods. 1 C. s. p. (tu pre prípad záujmu porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2019 sp. zn. 7Cdo/188/2017), ale tiež to, že odvolací súd je viazaný odvolacím dôvodom len čo do možnosti podradenia konkrétnej nesprávnosti (v prípade zistenia jej výskytu) pod odvolaním uvedené písmeno z § 365 ods. 1 C. s. p., nie však aj v smere striktného držania sa toho, v čom naplnenie uplatneného odvolacieho dôvodu vidí odvolateľ.

28. Pri riadení sa práve uvedeným tak aj pominúc nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie v procese rozhodovania sa, či rozhodné pojednávania uskutočniť (a na ňom rozhodnúť vo veci) podstatne významnejším bolo neposkytnutie žalobcovi procesnej možnosti urobiť takú zmenu v okruhu žalovaných, po ktorej by odpadol dôvod zamietnutia žaloby použitý prvoinštančným a žaloba by musela byť prejednaná vecne (s poskytnutím buď kladnej alebo zápornej odpovede na položenú otázku neplatnosti dražby) a to s vedomím, že pri poskytnutí žiadúceho procesného poučenia až v odôvodnení rozsudku bude náprava v odvolacom konaní (bez ďalšieho) nemožná. Významným pritom nebolo, že žalobca v odvolaní absenciu poučenia súdom prvej inštancie podľa § 160 ods. 1 C. s. p. ako nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie znemožňujúci mu realizáciu procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces výslovne neuviedol a v odvolaní sa (na rozdiel od dovolania) zameril na námietky súvisiace s nevyhovením jeho návrhu na odročenie pojednávania, keďže so zreteľom na uvedené vyššie postačujúcim bolo uvedenie zodpovedajúceho odvolacieho dôvodu (ktorá podmienka v tomto prípade splnená bola). Napokon nemôže byť predmetom žiadnej zmysluplnej diskusie ani to, že ak uplatnený odvolací dôvod naplnený bol (v tomto konkrétnom prípade dokonca pre opodstatnenie namietanú existenciu oboch vyššie priblížených opomenutí súdu prvej inštancie) a odvolací súd sám príležitosť na nápravu opomenutia poučiť žalobcu o úplnom okruhu žalovaných i so všetkými z toho plynúcimi potenciálnymi dôsledkami (teda vrátane poskytnutia odvolateľovi možnosti rozšíriť okruh žalovaných o ďalšie osoby) nemal (pre existenciu úpravy toto v odvolacom konaní vylučujúcej), musel tým byť predurčený tiež jediný (v prejednávanej veci ale nevyužitý) spôsob naloženia s odvolaním

(zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie mu veci na ďalšie konanie).

29. Zo všetkých týchto dôvodov preto dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné (§ 420 písm. f/ C. s. p.), ale tiež dôvodné, lebo sa v ňom opodstatnene namietalo, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom, ktorý odvolací súd nenapravil, znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Podľa § 449 C. s. p. ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (odsek 1). Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (odsek 2). Podľa § 450 C. s. p. potom ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

31. Najvyšší súd preto v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozsudky oboch nižších súdov a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, nakoľko zrušenie len rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na povahu zistených opomenutí súdu prvej inštancie a viazanosť i odvolacieho súdu názorom vysloveným v tomto uznesení dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.) nemohlo viesť k inému výsledku, než k následnému zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom a takto aj k praktickému stroveniu jedinej možnosti odvolacieho súdu takto rozhodnúť (§ 390 C. s. p.) ešte skôr, než by sa súd prvej inštancie vôbec vyslovil (vecne) k dôvodnosti požiadavky nastolenej žalobou.

32. Pre úplnosť (a k procesnej stránke veci) však potrebné je ešte poznamenať, že dovolací súd si je vedomý vydania tohto jeho rozhodnutia až v čase po zániku doterajšej jedinej žalovanej (ktorá podľa výpisu z vložky č. XXXXX/B oddielu Sro obchodného registra vedeného Okresným súdom Bratislava I bola vymazaná z obchodného registra dňom 22. augusta 2019) bez nateraz preukázateľnej existencie právneho nástupcu takej osoby (inak však za stavu neskoršieho založenia likvidátorom a jedným zo spoločníkov žalovanej, tentoraz už ako jediným spoločníkom ďalšej obchodnej spoločnosti s rovnakým obchodným menom), táto skutočnosť však nebola dôvodom pre zastavenie konania (podľa § 64 ods. 2 vety druhej v spojení s § 438 ods. 1 C. s. p.), ak návrh na rozšírenie okruhu žalovaných bol podaný ešte predtým, než sa tak stalo a z pohľadu rozhodnutia o ňom a možnosti vyhovenia takému návrhu je bez právneho významu (s výnimkou prípadu nedostatku procesnej subjektivity už v čase začatia konania, o aký tu ale nejde), či nový subjekt majúci zaujať procesné postavenie žalovaného (alebo aj viac osôb v rovnakom postavení) má ku komu pristúpiť.

33. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.